

МІЖНАРОДНИЙ ДОСВІД ОБЛІКУ ТА ОПОДАТКУВАННЯ МАЛОГО БІЗНЕСУ ДЛЯ УКРАЇНИ

Фартушняк О.В.

Харківський національний університет імені Семена Кузнеця, м. Харків

В роботі розглянуто питання вивчення міжнародного досвіду, що дозволяє переймати найкращі практики у сфері обліку та оподаткування суб'єктів малого підприємництва [1, с. 51]. Це обумовлено тим, що малий бізнес є одним із ключових драйверів економічного зростання в багатьох країнах світу, зокрема і в Україні. Проте ефективність його функціонування значною мірою залежить від податкової політики держави та організації обліку.

Зарубіжний досвід свідчить, що застосування спрощених податкових систем (наприклад, у Польщі, Болгарії, Італії, Румунії, Ірландії) сприяє зменшенню рівня тінізації бізнесу, стимулює підприємницьку активність, а також значно полегшує облікову та податкову звітність. У перелічених країнах спрощені режими не містять вимоги ведення товарного обліку (Ірландія), мають значні виключення у фіскалізації (Болгарія), та подекуди навіть менші ставки оподаткування (Італія, Румунія), ніж українська система оподаткування [3]. У країнах ЄС широко застосовується електронне адміністрування звітності, що спрощує взаємодію підприємств із контролюючими органами та підвищує прозорість діяльності бізнесу.

Особливу увагу слід приділити гармонізації облікових систем з міжнародними стандартами, зокрема впровадженню IFRS for SMEs, що дозволить українським підприємствам бути зрозумілими для іноземних партнерів і розширювати присутність на зовнішніх ринках [2, с. 58].

Країни з розвиненою економікою також активно впроваджують механізми підтримки малого бізнесу: податкові канікули, субсидії, державне гарантування кредитів тощо. Наприклад, у США та Німеччині функціонують програми для стартапів, які забезпечують фінансову, консультаційну та освітню підтримку бізнесу на ранніх етапах.

Запозичення зазначених практик дозволить удосконалити українську систему оподаткування та обліку малого бізнесу, знизити адміністративне навантаження на підприємців і створити сприятливе середовище для розвитку малого підприємництва в Україні.

Література:

1. Травін В., Гудзюк Є. Досвід країн ЄС та світу у застосуванні спрощених податкових систем для мікро- та малого бізнесу. *Проблеми теорії та методології бухгалтерського обліку, контролю і аналізу*. 2024. № 3(59). С. 50–56.

2. Гармонізація бухгалтерського обліку та оподаткування на підприємствах України в контексті нормативів ЄС : монографія / [О.І. Малишкін, К.В. Безверхий, І.С. Ковова, С.М. Семенова, С.М. Шуляренко, В.П. Карєв]; за наук. ред. О.І. Малишкіна; Державний університет інфраструктури та технологій. Київ: ДУІТ, 2018. 416 с.

3. Світовий досвід застосування спрощених режимів оподаткування мікро та малого бізнесу. Інститут соціально-економічної трансформації. 2022. URL: <https://iset-ua.org/ua/doslidzhennya/item/211-svitovyi-dosvid-zastosuvannia-cco>